

РЕШЕНИЕ

№ 218

гр. В., 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – В., IX СЪСТАВ ГО, в публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Деница Славова

при участието на секретаря Димитричка Д. Георгиева
като разгледа докладваното от Деница Славова Гражданско дело №
20233100101134 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по исковете на **Б. В. М.**, ЕГН *****, от гр.****, против РД „Пожарна безопасност и защита на населението“-В., ЕИК ****, с адрес: гр.В., бул. "****", за осъждане на ответника да заплати на ищеца, сумата от **41456 лв. /четиридесет и една хиляди четиристотин петдесет и шест лева/**, представляваща нанесени на ищеца неимуществени вреди, а именно физически болки и психически страдания, получени в резултат претърпяна травма - счупване на горния край на тибията /голям пищял/, закрито, в дясно, от трудова злополука, настъпила на 04.09.2020г., а именно пропадане в необезопасена дупка по време на гасене на пожар, ведно със законната лихва, считано от 04.09.2020г. /датата на увреждането/ до пълното изплащане на сумата, както и **сумата от 1496 лв. /хиляда четиристотин деветдесет и шест лева/**, представляваща нанесени на ищеца имуществени вреди, а именно разходи по лечението му, от които сумата от 146 лева – заплатено лечение в МБАЛ "СВ. А. - В." АД и сумата от 1 350 лева – поставен имплант /остеосинтезни средства-комплект/, в резултат претърпяна травма - счупване на горния край на тибията /голям пищял/, закрито, в дясно, от трудова злополука, настъпила на 04.09.2020г., а именно пропадане в необезопасена дупка по време на гасене на пожар, ведно със законната лихва, считано от 04.09. 2020г. /датата на увреждането/ до пълното

изплащане на сумата.

Претендират се и разноси в размер на адвокатско възнаграждение по чл. 38 ал. 2 от ЗА.

В исковата молба се твърди, че Б. В. М., ЕГН ***** е работил в РС „ПБЗН“- **** при РД"ПБЗН" - В. на длъжност „младши експерт Командир на екип".

На 04.09.2020г. около 03.35 часа ищецът участвал в дейности по гасене на пожар в склад за дърва за огрев, находящ се в гр.****, обл. В., ул."****.

Разгъвайки маркуча от уредбата за бързо действие на пожарния автомобил по посока на пожара, кракът на Б. В. М. пропада в необезопасена дупка за монтиране на пътен знак, прокопана в земната повърхност с дълбочина от около 60 /шестдесет/ сантиметра от служители на фирма „ЗЕБРА" ООД, ЕИК ****.

Почувствал силни болки в областта на коляното на десен долен крайник. В следствие, на злополуката Б. В. М. получил счупване на горния край на тибията /голям пищял/, закрито, в дясно.

С екип на „Бърза помощ" бил транспортиран до МБАЛ „СВ. А." АД - гр.В., където след назначени изследвания била констатирана:

1. Фрактура на ставната повърхност на тибията с ангажиране на еминенцията и фрактури и промени проминиращи каудално в направление към метафтата в латералната половина на тибията с дислокация на фрагменти в латералната ѝ задна част на латералното тибиадно плато.

2. Фрактура на главичката на фибулата в областта на ставната повърхност на тибиалната епифиза.

3. Течна колекция н супрапателарния рецесус с нехомогенна структура и наличие на кръвеквивалентни елементи.

Тъй като фрактурите били с много голяма сложност за лечение, на 08.09.2020г. Б. В. М. бил пренасочен за оперативно лечение на травмите в Клиника „Ортопедия и травматология" на „ВМА" към „МБАЛ"-В..

На следващия ден - 09.09.2020г. му била извършена и операция по открито наместване на фрактурите с вътрешна фиксация - тибия. Крайникът бил имобилизиран и с гипсова лонтгета.

Стационарното му лечение във ВМА продължило 7 /седем/ дни, през

които бил лекуван медикаментозно.

Събитието е прието за трудова злополука, на основание чл.55, ал.1 от КСО, съгласно Разпореждане №Ц5104-03-129/23.09.2020г. на ТП на НОИ-В..

Проведеното му първоначално лечение било свързано с имобилизация на пострадалия крайник и пълен покой при постелен режим. Прием на обезболяващи. Не можел да се грижи сам за себе си. Обгрижвали го близките му, тъй като не можел да става и придвижва самостоятелно дори за елементарни дейности свързани с хранене, личен тоалет и физиологични нужди.

Оперативните шевове му били свалени на 14 /четиринадесетия/ постоперативен ден. Поставената му ортеза била също за срок от 14 /четиринадесет/ дни. Имобилизацията на крайника му била осъществена с гипсова имобилизация за срок от няколко месеца. Не можел, а и не трябвало да стъпва на крайника за срок от 45 /четиридесет и пет/ дни. Следвало да се придвижва с 2 /две/ помощни средства за срок не по-кратък от 3 /три/ месеца. При домашни условия следвало да продължи и с антитромботичната профилактика за срок от 3 /три/ седмици.

Три месеца след инцидента Б. В. М. търпял болки с висок интензитет. Болките постепенно започнали да намаляват до умерени и слаби. И към момента изпитва болки в травмирания крайник. Не може да се натоварва, като спазва редица ограничения.

Освен описаните по-горе телесни повреди, изживял стрес от злополуката. Претърпените от него травми се отразили негативно и върху психичното му здраве. Станал тревожен и напрегнат. Страдал от безапетитие и безсъние. Изпаднал след злополуката в депресивно състояние. Получил и психическа травма, а именно страх от злополуки, сънувал кошмари, свързани с инцидента.

За проведеното му лечение Б. В. М. заплатил на МБАЛ"СВ. А.-В."АД сумата в размер на 146 /сто четиридесет и шест/ лева, съгласно Фактура № ****Г., ведно с касов бон. За поставения в десния му долен крайник имплант /остеосинтезни средства -комплект/, в хода на назначената му операция заплатил сумата в размер от 1 350 /хиляда триста и петдесет/ лева, съгласно фактура № *****/14.09.2020г. с дата на плащане 09.09.2020г. Общия размер на сторените разходи по лечението му възлязъл на сумата 1 496

/хиляда четиристотин деветдесет и шест/ лева.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от ответната страна.

В него се сочи, че исквете са недопустими и неоснователни.

Недопустимостта се обосновава с факта, че се иска от ответника РДПБЗН-В. да отговаря за непозволено увреждане по смисъла на чл. 45 от ЗЗД, с твърдение за извършване на неправомерно действие от трето лице - фирма „ЗЕБРА“ ООД.

В условията на евентуалност твърди, че отговорността следва да се реализира по специалния закон – чл. 238, ал.1 ЗМВР, като следва да се изключи общия гражданско-правен режим на отговорността по ЗЗД, както и разпоредбите на ЗДСл. Тази отговорност е безвиновна и е предвидена в ЗМВР до размера, посочен в чл. 238, ал.1 ЗМВР, а именно на държавните служители в МВР, претърпели телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща обезщетение в размер на 10 месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 месечни възнаграждения при средна телесна повреда, като видът на причинената телесна повреда се определя от Централната експертна лекарска комисия.

В този случай сочи, че искът е неоснователен, доколкото ответникът е заплатил полагащото се на ищеца обезщетение в размер на 8544 лева.

В условията на евентуалност сочи, че е налице съпричиняване от страна на служителя на вредоносния резултат в резултат на допусната небрежност от него при изпълнение на служебните му задължения.

Сочи, че съгласно чл. 70, ал.3 от Инструкция за експлоатация на пожарната техника, рег. № 1з - 491 от 28.03.2007 г., при пристигане само на един пожарен автомобил на местопроизшествие, ликвидирането на което ще изисква подаване на вода и/или други ГВ в количества, превишаващи резервираните в пожарният автомобил, ръководителят на екипа установява пожарния автомобил на най-близкия и най-надежден източник за водоснабдяване или организира подвозване на ГВ.

Твърди, че автомобилът е установен на пътното платно не на безопасно място - на разстояние около 30 см от бордюра, и не в близост до водоизточник, което е нарушение на посочените правила. Соци, че като ръководител на екип ищецът е бил длъжен да положи дължимата грижа за спазване на посочените правила и грижа за собствената си безопасност. В

посочения случай е била налице видимост и осветеност на участъка, поради което ищецът е имал обективна възможност да възприеме правилно обстановката и да не допусне попадането си в дупка.

Оспорва продължителността и интензитета на причинените неимуществени вреди, оспорва наличието на психическа травма, доколкото на ищеца не му е оказвана психологична или консултативна помощ.

Оспорва размера на исковата претенция като прекомерно завишен.

По отношение на претенцията за лихви, сочи, че същата е с акцесорен характер и като такава също се явява неоснователна.

В с.з. ищецът поддържа исковите си и моли за уважаването им. Ищецът признава, че е получил сумата от 8544лв., като обезщетение от ответника по реда на чл. 238 ал. 1 от ЗМВР, поради което намаля исковата си претенция за неимуществени вреди със сумата на полученото обезщетение.

Ответникът моли за отхвърляне на исковите, а в условията на евентуалност за намаляване на размера на обезщетението, вкл. с платените 8544лв., които следва да бъдат приспаднати от определеното от съда обезщетение.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните и нормативните актове, регламентиращи процесните отношения, съдът приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявените искове намират правното си основание в разпоредбата на **чл. 78 от ЗДСл**, а не в разпоредбата на чл. 238 ал. 1 от ЗМВР, доколкото няма спор между страните, че обезщетението по реда на чл. 238 ал. 1 от ЗМВР в размер на 8544лв. е вече заплатено от ответника. Доколкото по настоящото дело се търси разликата между вече заплатеното обезщетение по реда на чл. 238 ал. 1 от ЗМВР и действителните вреди, т.е. редът за търсене на обезщетение по специалния закон е вече изчерпан, то квалификацията на исковите е по общия закон, а именно Закона за държавния служител и по специално разпоредбата на чл. 78 ал. 1 от ЗДСл, като спорът се разглежда по реда на чл. 125 от ЗДСл.

Доколкото ищецът е бил държавен служител от системата на МВР със статут по ЗМВР /Закон за министерство на вътрешните работи/, който е

претърпял злополука при изпълнение на служебните си задължения и с оглед на заявления петитум – заплащане на обезщетение за действително претърпени неимуществени вреди, извън предвиденото в чл. 238, ал. 1 ЗМВР, квалификацията на исковете е по чл. 78, ал. 1 ЗДСл /Закон за държавния служител/, а редът, по който се разглежда спора, съгласно чл. 125 от ЗДСл, е общият исков ред. /така и правната квалификация в решение № 10172 от 29.06.2020 г. по гр. дело № 25/2020 г. на Великотърновски апелативен съд, потвърдено /недопуснато до касация/ с Определение № 118 от 18.02.2021 г. на ВКС по гр. д. № 2678/2020 г., III г. о., ГК, докладчик председателят С.Ч., така и [решение № 939/27.06.2022 г. по в. гр. д. № 801/2022 г.](#), допълнено с [решение № 1189/19.09.2022 г. на САС, ГО, 14 състав по гр. д. № 801/22 г.](#)., потвърдено /недопуснато до касация/ с Определение № 461 от 21.03.2023 г. на ВКС по гр. д. № 4368/2022 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията А.Ц. и решение № 170/09.12.2021 г., постановено от ЛОС по въззивно гр. д. № 74/2021 г., потвърдено /недопуснато до касация/ с Определение № 50349 от 4.12.2023 г. на ВКС по гр. д. № 3196/2022 г., III г. о., ГК, докладчик председателят А.Б. /.

Искът по чл. 78 от ЗДСл, като претенция за разликата над заплатеното обезщетение по чл. 238 ал. 1 от ЗМВР, е допустим. Това е така, доколкото чл. 268 ЗМВР регламентира изплащане на еднократно обезщетение в определен размер без да се урежда имуществена отговорност на администрацията за репарирание на действително претърпените неимуществени вреди от причинено по време на работа увреждане. Този правен режим не изключва приложението на чл. 78 ЗДСл. Правилото на чл. 238 ЗМВР има за цел да създаде благоприятен режим за служителите, като им гарантира по-опростен и бърз ред за получаване на фиксирано по размер обезщетение за понесени по служба телесни увреждания /без да е необходимо да прибегват до съдебни процедури и свързаните с тях забавения и тежести/, а не да ги лиши от възможността да търсят по съдебен ред обезщетение за вредите, които надхвърлят по размер предвиденото в закона обезщетение. Обратното би означавало служителите със статут по ЗМВР да бъдат поставени в неравностойно положение спрямо други държавни служители, както и спрямо работниците и служителите по трудови правоотношения относно правото на обезщетяване на вреди от трудова злополука, без тази разлика да е обоснована - да преследва правомерна цел и да е налице пропорционалност между преследваната цел и използваните средства, в това число с оглед

изискванията на чл. 14 Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи /ЕКЗПЧОС/ вр. с чл. 1 Протокол 1. /Определение № 50693 от 4.10.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1405/2022 г., III г. о., ГК, докладчик съдията М.Р./

Отговорността на работодателя по чл. 78 ал. 1 от ЗДСл, както и отговорността по чл. 200 от КТ, е гаранционно-обезпечителна, т.е. има обективен и безвиновен характер. Съгласно чл. 78 ал. 1 от ЗДСл съответната администрация дължи обезщетение независимо от това дали органът по назначаването или друг негов служител има вина за настъпването им.

За основателността на иска в случая, в тежест на ищеца е да докаже наличие на служебно отношение между страните към датата на настъпване на злополуката, характера на злополуката като трудова, наличието на вреди, които са в причинно следствена връзка със злополуката, вида и размера на вредите.

По делото няма спор, че към датата на злополуката и за периода от 31.10.2014г. до 20.12.2022г. Б. В. М. е работил в РС „ПБЗН“- **** към РД "ПБЗН" - В. при ГД "ПБЗН" – МВР на длъжност „Командир на екип", като служебното правоотношение на ищеца е прекратено със Заповед № 1983к-1973/06.12.2022г. на ВПД директора на ГД "ПБЗН" – МВР, на основание чл. 226 ал. 1 т. 1 от ЗМВР поради навършване на пределна възраст за служба в МВР – 60 години, считано от 20.12.2022г., че на 04.09.2020г. около 03.35 часа ищецът участвал в дейности по гасене на пожар в склад за дърва за огрев, находящ се в гр.****, обл. В., ул.****, като разгъвайки маркуча, кракът на ищеца пропаднал в необезопасена дупка за монтиране на пътен знак, прокопана в земната повърхност с дълбочина от около 60 /шестдесет/ сантиметра от служители на фирма „ЗЕБРА" ООД, и в следствие на това получил счупване на горния край на тибията /голям пищял/, закрито, в дясно.

Няма спор и се установява от приетите по делото доказателства, че злополуката е декларирана като трудова, като с Разпореждане № Ц5104-03-129/23.09.2020г. на ТП на НОИ – В., злополуката, станала с Б. В. М. на 04.09.2020г. е приета за трудова, на основание чл. 55 ал. 1 от КСО. Същото разпореждане няма данни да е обжалвано, поради което е влязло в законна сила.

Съгласно чл. 60 ал. 1 от КСО, длъжностното лице, определено от

ръководителя на териториалното поделение на НОИ, въз основа на документите в досието и данните в информационната система по чл. 33, ал. 5, т. 7 в 14-дневен срок от декларирането издава разпореждане за приемане или за неприемане на злополуката за трудова. Разпореждането подлежи на обжалване от заинтересуваните лица по реда на чл. 117, съгласно чл. 60 ал. 4 от КСО. След влизане в сила на същото, то може да служи за годно писмено доказателство за установяване наличието на трудова злополука. Съдът е длъжен да приеме за доказано, че злополуката е станала по време и във връзка с изпълняваната работа.

В съдебната практика еднозначно се приема с постановяването на решение № 319 по гр.д. № 204 за 2009 г. на III ГО и решене № 31 по гр.д. № 1894 за 2009 г. на IV ГО, решение № 339/10.10.2011 г. по гр.д. № 859/2010г. на IV ГО, ВКС, че установяването на злополуката като трудова „не може да се извърши по съдебен ред, тъй като е предвиден специален административен ред, който не може да бъде игнориран“. Доколкото установяването този факт е възложено на специален административен орган, то в настоящото съдебно производство е недопустимо да бъде пререшаван въпроса относно трудовият характер на злополуката.

Съгласно чл. 79 ал. 1 и ал. 2 от ЗДСл, съответната администрация не отговаря по чл. 78, ако пострадалият е причинил умишлено увреждането, а отговорността на съответната администрация може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука, като е допуснал груба небрежност.

Ответникът счита, че не следва да отговаря за вредите на ищеца, доколкото е налице неправомерно действие от страна на трето за делото лице - фирма „ЗЕБРА" ООД. Наличието на евентуално виновно поведение от страна на трето за делото лице обаче не изключва отговорността на ответника – работодател, доколкото той отговаря без вина, като основанието за това е поемането на риска от работодателя що се отнася за дейности, извършвани в полза на същия – при или по повод изпълняваната работа.

Ответникът може да бъде освободен от отговорност само на основание чл. 79 ал. 1 от ЗДСл, когато пострадалият е причинил умишлено увреждането. Липсва обаче такова твърдение.

Отговорността на съответната администрация може да се намали САМО

при допусната от пострадалия груба небрежност.

Ответникът твърди, че ищецът е допуснал /груба/ небрежност, като не е спазил чл. 70, ал.3 от Инструкция за експлоатация на пожарната техника, както и че не е положил дължимата грижа за собствената си безопасност. Въз основа на това иска намаляване на обезщетението.

Съгласно трайната практика на ВКС с груба небрежност действа този, който е предвиждал настъпването на неблагоприятните последици, но лекомислено се е надявал, че те няма да настъпят или че ще успее да ги предотврати. В решение от 18.12.2009г. по гр.д.№4001/2008г. IV г.о. на ВКС, в отговор на въпроса - кога пострадалият е проявил груба небрежност водеща до съпричиняване е прието, че небрежността ще е груба когато работникът е съзнавал, предвиждал, настъпването на вредоносните последици, но е мислел да ги предотврати. В решение от 21.06.2011г. по гр.д.№1248/2010г. III г.о. на ВКС на въпроса дали пострадалият, който извършвайки определени действия в нарушение на установени правила за безопасност на труда, е предвиждал възможността за настъпване на вредоносен резултат, който лекомислено се е надявал да предотврати, разчитайки на придобитите си умения, е даден отговор, че не всяко нарушение на правилата на безопасност на труда от пострадалия съставлява основание за намаляване на обезщетението, а само това, при което е налице виновно допринасяне от страна пострадалия за настъпване на увреждането, при подчертано субективно отношение - груба небрежност, като преценката е конкретна и зависи от фактите по делото. Същото е прието и в решение от 14.01.2010г. по гр.д.№298/2009г. IV г.о.

Небрежността в гражданското право е неполагане на дължимата грижа според един абстрактен модел – поведението на определена категория лица /добрия стопанин/ с оглед естеството на дейността и условията за извършването ѝ. Грубата небрежност не се отличава по форма /според субективното отношение към увреждането/, а по степен, тъй като грубата небрежност също е неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел – грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия. При трудовата злополука има съпричиняване, когато работникът извършва работата без необходимото старание и внимание и в нарушение на технологичните правила и на правилата за безопасност. Това съпричиняване обаче не може да доведе до

намаляване на дължимото обезщетение от работодателя. Намаляване на отговорността на работодателя може да има само при съпричиняване при допусната груба небрежност – *липса на елементарно старание и внимание И пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност*. В този смисъл е решение №348 от 11.10.2011 г. по гр. дело №387/2010 г., ВКС, IV г.о. и Р Е Ш Е Н И Е № 189/17.10.2019г. гр.д. №1446 описа за 2019год. на ВКС, IV г.о.

С други думи, за да е налице груба небрежност, водеща до намаляване на отговорността на работодателя поради съпричиняване на вредоносния резултат от служителя, следва да са налице кумулативно /използва се съюзът „и“/ две предпоставки: 1. липса на елементарно старание и внимание и 2. пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност.

В процесния случай със Заповед №833з-387/08.09.2020г. на Директора на РД "ПБЗН" - В. е назначена комисия в състав председател и двама членове, която да установи причините и обстоятелствата, довели до настъпване на трудовата злополука на ищеца. От Справка №833р-4203/25.09.2020г. /л. 28 от делото/ се установява, че комисията, назначена с посочената Заповед №833з-387/08.09.2020г., е приела, че Б. В. М. е изпълнявал служебните си задължения, като е *спазвал техниката за безопасност*.

Въз основа на тези доказателства съдът приема, че не е налице втората предпоставка за наличие на груба небрежност - пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност, доколкото е установено в нарочно производство от работодателя, че ищецът е спазвал техниката за безопасност при изпълнение на служебните си задължения към датата и часа на злополуката.

Отделно от това ответникът не твърди да са налице конкретни нарушения на основни технологични правила и правила за безопасност. Твърди се, че ищецът не е спазил чл. 70, ал.3 от Инструкция за експлоатация на пожарната техника. Съгласно чл. 70, ал.3 от Инструкция за експлоатация на пожарната техника, рег. № 1з - 491 от 28.03.2007 г., при пристигане само на един пожарен автомобил на местопроизшествие, ликвидирането на което ще изисква подаване на вода и/или други гасителни вещества в количества, превишаващи резервираните в пожарният автомобил, ръководителят на екипа установява пожарния автомобил на най-близкия и най-надежден източник за

водоснабдяване или организира подвозване на гасителни вещества.

С посочената инструкция, съгласно чл. 1 от същата, се урежда редът за организиране и осъществяване експлоатацията на пожарната техника (ПТ) на Национална служба "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР (НСПБЗН - МВР). Тя е приложима относно съхранението и експлоатацията на пожарната техника и няма отношение към здравословните и безопасни условия на труд. Нарушаването на нейните разпоредби биха били относими в случай, че беше погинала пожарна техника при процесния пожар, но не и що се отнася до конкретния инцидент – попадане в дупка и счупване на крака на ищеца.

Не са налице и конкретни твърдения за неспазване на чл. 70, ал.3 от Инструкция за експлоатация на пожарната техника – конкретния пожар е ли такъв, при който ще се изисква подаване на вода и/или други гасителни вещества в количества, превишаващи резервираните в пожарният автомобил; на кое конкретно място е най-близкият и най-надежден източник за водоснабдяване; в случай, че беше установен автомобилът на конкретното място по чл. 70, ал.3 от Инструкция, щеше ли да се избегне маршрута, в който е била прокопана дупката. Твърденията на ответника, че в случай, че автомобилът е бил установен на място, съгласно чл. 70, ал.3 от Инструкция, е било възможно да бъде избегнат инцидента, почива на предположения и няма как при липса на надлежни твърдения да бъде доказано възражението.

Ответникът твърди още, че ищецът не е положил дължимата грижа /липса на елементарно старание и внимание/ за собствената си безопасност. Счита, че е била налице видимост и осветеност на участъка, поради което ищецът е могъл и е бил длъжен да възприеме опасността и да я предотврати.

От доказателствата по делото се установява, че инцидентът е станал в тъмната част от денонощието на 04.09.2020г., а именно около 03.35 часа, който факт не се оспорва по делото. От обяснение на Б. В. М. се установява, че на посочените дата и час, той и колегата му М.И.С пристигнали на мястото на пожара. Той започнал да разгъва маркуча на пожарния автомобил в посока пожара и на третата му крачка кракът му попаднал в дупка, която не видял в тъмното. От обяснение на М.И.С е видно, че тротоарното пространство, непосредствено до спрения пожарен автомобил, било с изгоряла тревна растителност и когато Б. В. М. започнал да разгъва маркуча от уредбата за

бързо действие на пожарния автомобил на третата негова крачка кракът му попаднал в дупка. От докладна записка на началника на РС „ПБЗН“- **** се установява, че в 03:45 часа на 04.09.2020 г., получил обаждане от М.С., с което бил уведомен, че Б. М. е пострадал. В 03:50 часа на 04.09.2020 г., пристигнал на адреса на пожара и видял мл. експерт Б. М. да лежи на тротоара. След ликвидиране на пожара М.С. му показал дупката, в която попаднал крака на пострадалия. Дупката била с правилна цилиндрична форма и размери $\phi=40$ см и дълбочина около 60 см. Установили се и други идентични дупки от двете страни по тротоарното пространство, вероятно подготовки за поставяне на стоманено-бетонни стълбове.

За да е налице груба небрежност е необходимо ищецът да е съзнавал, предвиждал настъпването на вредоносните последици, но лекомислено да се е надявал, че може да ги предотврати. Предвиждането на конкретните вредоносните последици – попадане на крака на ищеца в дупка и последвалото счупване на крака, предполагат на първо място възприемане, че на терена е налице конкретната неравност – дупка с посочените размери, в която кракът на ищеца е възможно да попадне и да се предизвика счупване. В конкретния случай обаче липсват доказателства, че ищецът е възприел със сетивата и съзнанието си, че на терена са били изкопани една или повече дупки с посочените размери, позволяващи пропадането на крака на ищеца в нея/тях. Напротив – от показанията на всички, присъствали на място, е видно, че ищецът не е възприел наличието на посочената неравност /дупка/. Той и не е бил длъжен да я възприеме, доколкото инцидентът се е състоял в тъмната част от денонощието, липсват доказателства за наличие на осветеност на участъка от пътя, както и предвид извънредността на обстановката, а именно наличие на пожар, който ищецът е следвало да овладее и изгаси по възможно най-бързия начин, вниманието на ищеца е нормално да е било насочено към главната задача – гасенето на пожара, а не към обследване на терена. Не се установява дупката да е била обезопасена или обозначена по подходящ начин, като отделно от това тротоарното пространство е било с изгоряла тревна растителност, което прави дупката неразличима от околното пространство в тъмното. В този случай ищецът няма как да е предвиждал настъпването на неблагоприятните последици, за да може лекомислено да се надява, че ще успее да ги предотврати. Оттук липсва и вторият елемент, изискуем за наличие на груба небрежност, а именно липсата на елементарно старание и

внимание за собствената си безопасност.

Ето защо съдът намира, че в случая следва да се ангажира пълната имуществена отговорност на дружеството-ответник, на основание чл. 78 ал. 1 от ЗДСл, доколкото не е налице съпричиняване на вредите от служителя при условията на груба небрежност.

Видът на вредите се установява от приложената по делото медицинска документация, изготвената по делото СМЕ и събраните гласни доказателства.

От същите се установява, че след инцидента на 04.09.2020год. ищецът е транспортиран до спешно отделение на МБАЛ „СВ. А.“ В. /Амб. лист №11120/, като след направени изследвания и прегледи е поставена диагноза: Счупване на латералния кондил на дясната тибия. Същия ден е приет в Клиника по ортопедия и травматология на същата болница за оперативно лечение с Окончателна диагноза: Счупване на горния край на тибията /голям пищял/, в дясно. От Оперативен протокол: 257/09.09.2020г. е видно, че е извършено открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация- тибия.

Видно от Амб. лист № 131/23.09.2020г., Амб. лист № 1675/15.10.2020г., Амб. лист № 2021/15.12.2020г., Амб. лист № 81/19.01.2021 г., Амб. лист № 260/16.02.2021г., издадени от д-р Т.Й., в следоперативния период ищецът е бил обездвижен с ортеза, след което с гипсова имобилизация, съгласно амб. листи от 15.10.2020г. до 19.01.2021г., след което е отразено, че се придвижва с помощни средства.

Съгласно приложените болнични листи, същият е в отпуск поради временна нетрудоспособност за периода от 04.09.2020г. до 02.03.2021г. /180 дни/.

При извършения преглед на ищеца от вещото лице по изготвената по делото съдебно-медицинска експертиза на 04.09.2023год. /точно три години след инцидента/, се установява добро общо състояние, походка накуцваща с десния крак, самостоятелна без помощни средства. Инактивитетна хипотрофия на мускулатурата на десния крак. Движенията в дясната колянна става са пълно изправяне и леко ограничено свиване. По предно-външната страна на дясната колянна става и горната част на подколеника се вижда дъговиден белег с дължина около 10 см. с бледо-розов цвят.

Заклучението на вещото лице е, че в резултат на травмата от 04.09.2020г. ищеца е получил счупване в горната част на големия пищял на

дясна подбедрица, ангажиращ ставната повърхност, обусловило трайно затруднение на движенията на десния горен крайник за повече от 30 дни.

Полученото увреждане се получава от форсирано свиване настрани в колянната става при фиксирана подбедрица и може да се получи по описания в исковата молба начин.

Проведено е оперативно лечение - фрактурните краища са наместени и задържани с метал. Провел е и рехабилитация. Движенията в колянната става са възстановени, все още не е възстановена мускулатурата на десния долен крайник. Има медицинска документация за 180 дни лечение. Метала не е отстранен.

Пълно отзвучаване на тази травма е невъзможно — счупването ангажира ставната повърхност на големия пищял участващ в колянната става. По фрактурната линия хрущяла се замества от влакнеста съединителна тъкан и това е предпоставка за ранно развитие на артрозни промени в ставата, такава става не може пълноценно да се натоварва.

Направените разноси са във връзка с лечението на полученото травматично увреждане.

Ищеца боледува от Хипертонична болест с добър контрол, Епилепсия Гранд Мал, за която взима лекарства и подагра - тези заболявания не обуславят физиологична податливост на травми и нямат отношение към продължителността на възстановителния период.

Придружаващите заболявания не са в причинно-следствена връзка с травматичното увреждане на 04.09.2020г.

Разпитан в о.с.з. вещото лице сочи, че обичайният срок за възстановяване след едно такова счупване е 6 месеца. Възрастта на лицето се отразява на периода на възстановяване. Поставените винтове не позволяват натоварване, раздвижване чрез рехабилитация се позволява след 30 дена. Ставата може да започне да се натоварва едва към 4-тия месец, а след 6-тия месец може да се премине към пълно натоварване.

От показанията на разпитания по делото свидетел на ищцовата страна Н.А. М.а, съпруга на ищеца, се установява, че видяла съпруга си на 09.09.2020 г. след операцията. Той й казал, че изпитва силни болки. По време на престоят му в болницата от 7 дни, той не трябвало да става от леглото. След изписването му от болницата той не трябвало да става още 25 дни, след което

минал на патерици за един месец и след това придвижването му било с бастун. Учил се да прохожда като малко дете. След изписването му от болницата, го обслужвала тя и затова напуснала работа. За 2 месеца мъжът ѝ свалил над 20 кг. Изпитвал постоянно болки. Спял по един, два часа. В стремежа си да предпази болния крак, вече го болял и другия му крак. В болницата непрекъснато му давали обезболяващи. Сега усеща кога ще се развали времето. За разлика от преди травмата, сега мъжът ѝ не може да ходи или да стои продължително време. Имал и страх от злополуки.

При определяне размера на неимуществените вреди, съдът се съобрази с принципа за справедливост, съгласно чл. 52 от ЗЗД, като взе предвид характера и степента на увреждането и продължителността на страданието, преценявайки всички обстоятелства, съгласно ППВС № 4/1968 г. За да определи размера на дължимото обезщетение, настоящият съдебен състав съобрази, че на ищеца е причинено телесно увреждане, изразяващо се в счупване в горната част на големия пищял на дясна подбедрица, ангажиращ ставната повърхност, обусловило трайно затруднение на движенията на десния горен крайник за повече от 30 дни, като оздравителният период е продължил за период от 6 месеца /180 дни/. В рамките на този период е проведено оперативно лечение - фрактурните краища са наместени и задържани с метал, като последващото лечение е включвало обездвижване с ортеза и гипс и лежащ режим за период от един месец, в който ищецът не е могъл да се обслужва сам, а след това раздвижване и рехабилитация, придвижване с патерици и бастун. През периода ищецът е изпитвал интензивни болки в началото, а в следствие и до настоящия момент включително по-слаби такива. Съдът съобрази също, че пълно отзвучаване на тази травма е невъзможно, като травмата е предпоставка за ранно развитие на артрозни промени в ставата. Не се доказва да са налице никакви сериозни или трайни последици от инцидента в психиката на ищеца, отделно от посочения от свидетелката страх от злополуки. Съдът, като отчете вида и характера на настъпилите вреди, интензитета на претърпените болки и страдания и тяхната продължителност, вкл. бъдещите вреди /невъзможното бъдещо пълно възстановяване и евентуалната възможност от развитие на артрозни процеси/, както и възрастта на пострадалия /същият е навършил 60 години, поради което възстановяването е по-бавно, а възможността за развитие на артрозни процеси – реална/, намира, че адекватен и справедлив размер на

обезщетението за всички вреди е размер от 45 000лв.

Доколкото обаче ищецът е получил сумата от 8544лв., като обезщетение от ответника за същите вреди по облекчения ред на чл. 238 ал. 1 от ЗМВР, то същата сума следва да бъде приспадната от размера на дължимото по реда на чл. 78 от ЗДСл обезщетение. В този смисъл искът се явява основателен за сумата от 36 456лв.

Вземането за обезщетение на вредите от непозволено увреждане е изискуемо от деня на извършването на увреждането. Съгласно чл. 84 ал. 3 от ЗЗД вземането става изискуемо от деня на увреждането, доколкото длъжникът изпада в забава и без покана. Законът за държавния служител се явява специален закон по отношение на Кодекса на труда, поради което за неуредени в ЗДСл отношения се прилага субсидирано КТ. Съгласно разпоредбата на чл. 212 от Кодекса на труда, за неуредените въпроси по имуществената отговорност на предприятието за причиняване на смърт или увреждане здравето на работник се прилага гражданският закон – ТР № 45 от 19.04.1990 г. по гр.д. № 33/1989 г. ОСГК ВС. По отношение на дължимото обезщетение за забава при изпълнение на задължението на работодателя по чл. 200 КТ за обезвреда на настъпили вреди от професионално заболяване или от трудова злополука, приложими са общите принципи, изразени в чл. 84, ал.3 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД - работодателят, дължащ обезщетение по чл. 200 КТ, изпада в забава от настъпване на увреждането, резултат от трудова злополука. /така Решение №441/08.07.2010 по дело №682/2009 на ВКС, ГК, IV г.о/. Поради това ответникът работодател по ЗДСл, доколкото отговорността му е аналогична на отговорността по чл. 200 от КТ, също следва да бъде осъден да заплати и законната лихва върху присъдената сума, считано от датата на увреждането - 04.09.2020г. до окончателното ѝ изплащане.

По въпроса за имуществените вреди:

От събраните по делото писмени доказателства /фиш за лечение, фактура № **** и касов бон към нея, както и фактура № ****. и преводно нареждане за кредитен превод от 09.09.2020г./ се установява, че ищецът е заплатил сумата от 146 лева за лечение в МБАЛ "СВ. А. - В." АД на 08.09.2020г. и сумата от 1 350 лева за поставен имплант /с вписано наименование на стоката "остеосинтезни средства-комплект"/ на 09.09.2020г. Изготвената по делото СМЕ също потвърждава, че направените разноски са

във връзка с лечението на полученото от ищеца на 04.09.2020г. травматично увреждане. Следователно искът за заплащане на сумата от 1496 лв. /хиляда четиристотин деветдесет и шест лева/, представляваща нанесени на ищеца имуществени вреди, а именно разходи по лечението му, следва да бъде уважен.

Вземането от непозволено увреждане, съгласно чл. 84 ал. 3 от ЗЗД, е изискуемо и без покана. Следователно от датата 04.09.2020г. започва да тече законната лихва върху обезщетението за **не**имуществени вреди, доколкото те са настъпили на датата на увреждащото събитие. Обезщетението за имуществени вреди от своя страна обаче е изискуемо също без покана, съгласно чл. 84 ал. 3 от ЗЗД, но законната лихва върху него започва да тече от датата на настъпването на вредите /няма как да започне да тече от по-ранна дата/, т.е. от датата на плащането за всеки един сторен разход в причинно-следствена връзка с деянието. С оглед на това ответникът следва да бъде осъден да заплати законна лихва, както следва: върху сумата от 146 лева - от 08.09.2020г. и върху сумата от 1 350 лева - от 09.09.2020г.

С оглед изхода на спора и на двете страни в производството се следват разноси, съразмерно на уважената/отхвърлената част от иска/овете. На адвоката на ищеца, доколкото същият е осъществявал безплатна правна помощ, на основание чл. 38 от ЗА, се дължи възнаграждение в размер на 4130.64лв., изчислено въз основа на уважения размер на исковете по Наредба 1/2004г. В полза на ответника се дължат разноси в размер на сумата от 123.39лв., съразмерно на сумата от 1060лв., представляваща заплатени разноси за СМЕ в размер на 700лв. и определено от съда юрисконсултско възнаграждение в размер на заявената сума от 360лв., на основание чл. 25 ал. 1 от НЗПП.

На основание чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати и държавната такса върху цената на уважените искове, или сумата от 1518.08лв.

Мотивиран от гореизложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА РД „Пожарна безопасност и защита на населението“-В., ЕИК ****, с адрес: гр.В., бул. "****, ДА ЗАПЛАТИ НА Б. В. М., ЕГН

***** от гр.****, сумата от **36 456лв. /тридесет и шест хиляди четиристотин петдесет и шест лева/**, представляваща нанесени на ищеца неимуществени вреди, а именно физически болки и психически страдания, получени в резултат претърпяна травма - счупване на горния край на тибията /голям пищял/, закрито, в дясно, от трудова злополука, настъпила на 04.09.2020г., а именно пропадане в необезопасена дупка по време на гасене на пожар, ведно със законната лихва, считано от 04.09.2020г. /датата на увреждането/ до пълното изплащане на сумата, **КАТО ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата от **5000 /пет хиляди лева/**, представляваща разликата между размера на предявения иск и уважения размер на иска, на основание чл. 78 ал. 1 от ЗДСл.

ОСЪЖДА РД „Пожарна безопасност и защита на населението“-В., ЕИК ****, с адрес: гр.В., бул. "****, **ДА ЗАПЛАТИ НА Б. В. М.,** ЕГН ***** от гр.****, сумата от **1496 лв. /хиляда четиристотин деветдесет и шест лева/**, от които: сумата от **146 лева** – заплатено лечение в МБАЛ "СВ. А. - В." АД, ведно със законната лихва върху нея, считано от 08.09.2020г. до пълното изплащане на сумата и сумата от **1 350 лева** – поставен имплант /остеосинтезни средства-комплект/, ведно със законната лихва върху нея, считано от 09.09.2020г. до пълното изплащане на сумата, представляващи нанесени на ищеца имуществени вреди, а именно разходи по лечението му, в резултат претърпяна травма - счупване на горния край на тибията /голям пищял/, закрито, в дясно, от трудова злополука, настъпила на 04.09.2020г., а именно пропадане в необезопасена дупка по време на гасене на пожар, на основание чл. 78 ал. 1 от ЗДСл.

ОСЪЖДА РД „Пожарна безопасност и защита на населението“-В., ЕИК ****, с адрес: гр.В., бул. "****, **ДА ЗАПЛАТИ НА адв. Д. Д. Н.,** ЕГН ***** от ЛАК, с адрес на упражняване на дейността: гр. ****, сумата от **4130.64лв. /четири хиляди сто и тридесет лева и 64ст./**, представляваща адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част от исковете, на основание чл.78, ал.1 от ГПК във вр. с чл. 38 ал. 2 от ЗА.

ОСЪЖДА Б. В. М., ЕГН ***** от гр.****, ДА ЗАПЛАТИ НА

РД „Пожарна безопасност и защита на населението“-В., ЕИК ****, с адрес: гр.В., бул. "****, сумата от 123.39лв. /сто двадесет и три лева и 39ст./, представляваща разноски по делото, съразмерно на отхвърлената част от исковете, на основание чл.78, ал.3 от ГПК.

ОСЪЖДА РД „Пожарна безопасност и защита на населението“-В., ЕИК ****, с адрес: гр.В., бул. "****, ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ВОС, сумата от 1518.08лв. /хиляда петстотин и осемнадесет лева и 08ст./, представляваща държавна такса за производството, на основание чл. 78 ал. 6 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВАпС в двуседмичен срок от връчване на съобщението за обявяването му на страните, ведно с препис от съдебния акт.

Съдия при Окръжен съд – В.: _____